

EU:n luomuasetusuudistus ja eläintuotantoon liittyvät tuotantosäännöt

Luomupäivät 2016, Turku 17.11.2016

Brita Suokas, Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti,
Luomuvalvonta pakollisesta rutiinista vahvuudeksi
luomueläintiloilla

Alkulauseet komission ehdotus 2014, 1/3

- Yhä useammat kuluttajat haluavat ostaa luonnollisista aineksista ja luonnollisin menetelmin tuotettuja tuotteita
- Luonnonmukainen tuotanto on kokonaisvaltainen tilanhoitojärjestelmä ja elintarvikkeiden tuotantojärjestelmä
- jossa yhdistyvät ympäristön ja ilmastotoimien kannalta parhaat käytännöt, runsas luonnon monimuotoisuus, luonnonvarojen säästäminen sekä eläinten hyvinvointia koskevien tiukkojen vaatimusten ja tuotantovaatimusten soveltaminen

Alkulauseet komission ehdotus 2014, 2/3

- Luonnonmukaisella tuotantotavalla on siten kahtalainen yhteiskunnallinen merkitys:
- yhtäältä se tuottaa erityisille markkinoille tuotteita luonnonmukaisia tuotteita haluaville kuluttajille
- ja toisaalta tarjoaa kaikkien yleisesti saatavilla olevia hyödykkeitä, jotka edistävät ympäristönsuojelua, eläinten hyvinvointia ja maaseudun kehittämistä

Alkulauseet komission ehdotus 2014, 3/3

- Luonnonmukaisen tuotannon järjestelmä on osa unionin maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmiä maantieteellisten merkintöjen, aitojen perinteisten tuotteiden ja unionin syrjäisimpien alueiden tuotteiden kanssa
- Pyrittävä varmistamaan luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden reilu kilpailu ja sisämarkkinoiden moitteeton toiminta
- sekä säilyttämään kuluttajien luonnonmukaisiksi merkityjä tuotteita kohtaan osoittama luottamus ja osoittamaan se perustelluksi.

Pitää varautua sanomaan kantansa 2017

Uusia eläinryhmiä

- Lihahevosten luomuhuolto
- Kanien luomuhuolto
- Tarhattujen hirvieläinten luomuhuolto
- Vesiviljely, kalat, äyriäiset, simpukat

- Näitä on jo Euroopassa, kasvatetaan yksityisten valvontajärjestelmien tuotantosäännöin

Rehuomavaraisuusvaatimus

- Määritelläänkö rehuomavaraisuusvaatimus aluetasolla tiukemmin kuin nyt
- Rehua alle 150 kilometrin säteeltä tilasta **vai**
- rehua EU-alueelta **vai**
- kaikkialta kunhan on luomurehua
- 90% vai 60 % naudoilla ja lampailla
- 60% vai 30% sioilla ja siipikarjalla

Ruokinta hyönteisproteiinilla

- Etanoille ja hyönteisille voidaan laissa annettujen periaatteiden mukaan kehittää luomutuotannon tuotantoehtoja
- Nykyisellään on epäselvää saako luomusiipikarjalle antaa toukkia
- Simpukoilla ja toukilla ruokkimisesta on myönteisiä tutkimustuloksia valkuaistarpeen tyydyttämisen kannalta

Rehut ja ruokinta

- **Tavanomaisen rehun käyttömahdollisuus** yksimahaisille poikkeus jatkumaan
- Parlamentin maatalousvaliokunta ehdottanut, että nykyiseen verrattuna tarvittaisiin perustelut, miksi ja mitä tarvitsee käyttää tavanomaisena, silloin kun luomuna ei saa kaikkea tarvittavaa
- **Siirtymävaiheen rehun määrä** ruokinnassa
- Komission ehdotus 15 prosenttia vuotuisesta rehunkulutuksesta
- Vastaehdotuksia 20%,25% ja 30% eli kaikilta eri ryhmiltä, jotka antavat lausuntoja lakiesitykseen

Jalostuseläinten hankintasäännöt, tavanomaisesta tuotannosta ostaminen

- Komission luonnos vaatii 100% luomualkuperää siirtymäkauden jälkeen
- Kaikki muut ehdottaneet nykyisten ostosääntöjen jatkamista
- ...up to a maximum of 10 % of adult equine or bovine animals and 20 % of the adult porcine, ovine and caprine animals;

Eläinten lääkitä ja terveydenhoito

- Muutosta sanamuotoon ehdotettu
- 1.5.1.3 The use of chemically synthesised allopathic veterinary medicinal products, ***including bolus of synthesised allopathic chemical molecules***, or antibiotics for preventive treatment shall be prohibited.

Eläimille tehtävät toimenpiteet

- Toimenpiteet, jotka ovat sallittuja ainoastaan eläinlääkärin suorittamana käyttäen asianmukaista anestesiaa ja/tai kivunlievitystä
- Nupoutus, aikuisten eläinten sarvien poisto ja
- Eläinten kuohitseminen toimia, jotka ehdotuksien mukaan sallittaisiin yhä
- Suhtautuminen immunokastratio-vaihtoehtoon kielteistä
- Ehdotettu sallituksi myös:
- Raskaan, pitkän hännän omaavien lammasrotujen hännän typistäminen kuminauhalla kuristamalla
- Kanojen nokan katkaisu
- Suomessa selkeästi eläinsuojelulaissa kiellettyä katkaista nokkia ja typistää häntiä

Yksityiskohtia eri eläinryhmille

Eläinten ulospääsy, jaloittelu

- Yksityiskohta: katettu ja seinämien rajaama veranta on aina sisätilaa
- Täsmennysehdotus, että veranta olisi ulkotilaa jalostuslinnuille ja nuorelle siipikarjalle
- Kasvinsyöjät päivittäin laitumelle, tai jos se ei ole mahdollista, niin on ympäri vuoden oltava käytössä ulkotarha
- Pitkän laidunkauden poikkeusmahdollisuuden poistamista ehdotettu

Naudat

- Nyt meillä lypsyrotuisilla ja emolehmillä mahdollista parsinavetta, jos yksikkökoko alle 30 ey
- Eli noin 28 aikuista lehmää ja kotiin jätettävät lehmävasikat, joista tulee uudistushiehoja
- EU:n asetuskeskusteluissa: sallittua, kun alle 50 eläintä, mukaanlukien **tai** poislukien nuorkarja
- Ei rajausta, että lihaksi kasvatettavia ei saisi hoitaa parressa
- Ehdotus, että poistetaan $\frac{3}{4}$ eliniästä- sääntö nautojen siirtymävaiheesta, jäisi jäljelle pelkkä 12 kk
- Ei ole saanut laajaa kannatusta

Siat

Siat

- Ehdotuksia maatalousvaliokunnalta
- Emakoille porsimispesän tekoa varten materiaalia
- Maksimi yksikkökoko sen mukaan onko tilalla rehuomavaraisuus lain vähimmäisvaatimustasolla vai onko tilalla täysi rehuomavaraisuus
- max 1500 lihasikaa tai 200 emakkoa, tai näiden yhdistelmä eläinyksiköiden kautta laskettuna perustasolla
- Jos täysi rehuomavaraisuus, määrää voi kasvattaa

Siipikarja

Siipikarja

- Poikaskasvatuksen ja nuorikkokasvatuksen tuotantosäännöt mukaan
- Uusia ulkotilan yksityiskohtia esim.
- Vaihteleva kasvusto, joka pitää ajoittain korjata pois, ettei tarhaan kerry ravinneylijäämää
- Tarhan aitauksen koko 150- 350 metriä lähimmästä ulosmenoaukosta ja pitää olla vähintään 4 suojakatosta/ha, sekä juomapaikat ulkona
- Elävältä kyniminen kiellettyä ehdottaa komissio ja maatalousvaliokunta hyväksyy, mutta ei kaikkien yksimielisyyttä

Neuvottelut jatkuvat

- Luennon asiat on poimittu syyskuun 2016 koosteesta, jossa on rinnakkain
- Komission ehdotus 2014
- Jäsenmaiden yleisnäkemys
- EU:n parlamentin maatalousvaliokunnan kannanotto
- EU:n puheenjohtajamaan kompromissiesitys

Lisätietoa ehdotuksista

- Mietintö vuodelta 2015 löytyy suomeksi
- Alkuperäinen komission esitys 2014 sekä siihen tehdyt maatalous- ja ympäristövaliokuntien lausunnot
- <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A8-2015-0311+0+DOC+XML+V0//FI>

Kiitos

- Luomuvalvonta pakollisesta rutiinista vahvuudeksi luomueläintiloilla hankkeen aineistoa
- luomu.fi sivustolla
<http://luomu.fi/tietopankki/luomuvalvonta-elaintiloilla/>
- Ota yhteyttä Brita Suokas, 050 318 0252,
brita.suokas@helsinki.fi
- Kaikki kuvat lähteestä EU:n luomutiedotus
- http://ec.europa.eu/agriculture/organic/index_fi